

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет юридичний
Кафедра цивільного права та процесу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
на засіданні кафедри
цивільного права та процесу
факультету юридичного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 4 від 02 грудня 2024 року)

Завідувач кафедри цивільного
права та процесу проф. Володимир КОССАК

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ЗДІЙСНЕННЯ І ЗАХИСТ ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ”,

що викладається в межах ОПН «Право» другого (магістерського)
рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності 081 «Право»

Львів – 2024 рік

**Силабус курсу “Здійснення і захист прав учасників господарських товариств”
2025-2026 навчального року**

Назва курсу	Здійснення і захист прав учасників господарських товариств
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14; юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет; кафедра цивільного права та процесу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право 081 Право
Викладачі курсу	ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада, Цікало Володимир Ігорович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу
Контактна інформація викладачів	Електронна адреса, посилання на сторінку викладача, місце знаходження. Voltsikalo@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Zoom або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	civil.law.procedure@gmail.com
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу необхідні знання, обов'язкові для того, щоб забезпечити надання правової допомоги у здійсненні та захисті звичайних (ординарних) і виняткових (ексклюзивних) прав учасників господарських товариств. У курсі представлено як огляд концепцій правового регулювання здійснення і захисту прав учасників (акціонерів) господарських товариств в Україні, так і процесів та інструментів, які потрібні для здійснення правового супроводу реалізації і захисту їх прав.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Здійснення і захист прав учасників господарських товариств» є завершальною вибірковою дисципліною зі спеціальності Право для освітньої програми Магістра, яка викладається в 1/2 семестрі обсягом 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння учасниками освітнього процесу положень актів цивільного законодавства, що регулюють порядок здійснення і захисту прав учасників (акціонерів) господарських товариств; усвідомлення зростаючої ролі захисту прав учасників господарських товариств у задоволенні їх немайнових та майнових інтересів; вивчення особливостей здійснення звичайних (ординарних) та виняткових

	<p>(ексклюзивних) корпоративних прав; ознайомлення з умовами, підставами та особливостями захисту прав учасників господарських товариств; підготовка спеціалістів високого рівня для правового обслуговування фізичних та юридичних осіб, які мають статус учасника господарського товариства.</p> <p>Цілями вивчення даної навчальної дисципліни є: ознайомити учасників освітнього процесу з основними положеннями актів цивільного законодавства, що регулюють засади і способи здійснення та захисту корпоративних прав; сприяти глибокому засвоєнню змісту правових актів та практики їх застосування, стимулювати до самостійної роботи з ними; ознайомити з системою прав учасників (акціонерів) різних господарських товариств; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці; закласти і розвинути навички здійснення і захисту прав учасників господарських товариств; дати чітке уявлення про місце правовідносин господарських товариств з їх учасниками у структурі цивільних правовідносин.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дорошенко Л.М. <i>Договори в корпоративному праві: проблеми теорії та практики: монографія</i>. Київ: Юрінком Інтер. 2023. 542с. 2. Кологойда О.В., Гарагонич О.В., Дорошенко Л.М. <i>Корпоративне право Європейського Союзу: підручник</i>. Київ: Видавництво Ліра-К. 2023. 392с. 3. <i>Корпоративне право : підручник</i> / Ю.О. Гладько, В.М. Мартин, Ю.Я. Самагальська та ін. ; за заг. ред. проф. О.Я. Яворської. Дрогобич : Коло. 2020. 650с. 4. <i>Корпоративне право крізь призму судової практики: монографія</i> / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Хаків: ЕКУС. 2021. 512с. 5. <i>Корпоративні спори: правові позиції Верховного Суду та коментарі науковців</i>. / [І.В. Спасибо-Фатєєва, Г.О. Вронська та ін.] за заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС. 2019. 280с. 6. Цікало В.І. <i>Засада пропорційності здійснення корпоративних прав: монографія</i> / В.І. Цікало. – Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка. 2023. 590с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бігняк О.В. Правова природа та класифікація форм захисту корпоративних прав. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. № 6. 2018. С. 6-10. 2. Вронська Ганна. <i>Все про корпоративні спори. Огляд практики розгляду КГС ВС справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів</i> / https://www.facebook.com/gannavronska/photos/pcb.2535961599779967/2535959149780212/?type=3&theater. 3. Галіян Ігор. Визнання недійсними рішень органів управління господарським товариством як спосіб захисту корпоративних прав. <i>Підприємництво, господарство і право</i>. 2020. № 5. С. 63-68.

	<p>4. <i>Дайджест судової практики Верховного Суду у справах, що виникають із корпоративних відносин. 2018 рік – 15 липня 2019 року.</i> //https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Dajest_korporat_vidnosunu_1pdf.</p> <p>5. <i>Корпоративні спори : комент. суд. практики / [І.В. Спасибо-Фатєєва, В.І. Крат, Н.Ю. Філатова та ін.] ; за заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Харків : Право. 2018. 288с.</i></p> <p>6. Короед С.О., Махінчук В.М. Похідні (непрямі) позови засновників юридичних осіб як форма реалізації доктрини зняття корпоративної вуалі. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2020. № 44. С. 74-77.</i></p> <p>9. Цікало Володимир. Засади здійснення та захисту корпоративних прав: поняття й види. <i>Підприємництво, господарство і право. 2020. № 6. С. 61-65.</i></p> <p>10. Цікало В.І. Засада пропорційності здійснення прав учасників господарських товариств в умовах новелізації корпоративного законодавства. <i>Право і суспільство. 2023. № 2. Т. 2. С. 84-89.</i></p> <p>11. Цікало В.І. Класифікація способів захисту прав учасників господарських товариств в період оновлення корпоративного законодавства. <i>Наукові перспективи. 2023. № 4 (34). С. 500-513.</i></p> <p>Додаються також інтернет-джерела.</p> <ol style="list-style-type: none"> Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua Стандарт вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для другого (магістерського) рівня вищої освіти – 081-pravo-magistr-643-200720227.pdf Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua/
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин лабораторних робіт/практичних занять та 88 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Вивчення дисципліни «Здійснення і захист прав учасників господарських товариств» спрямоване на розвиток таких компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтегральна компетентність – здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права; - загальні компетентності: <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність проводити дослідження на відповідному рівні; 2) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; 3) здатність приймати обґрунтовані рішення; 4) здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); 5) здатність розробляти проекти та управляти ними. - спеціальні компетентності: <ol style="list-style-type: none"> 1) здатність використовувати сучасні правові доктрини та

	<p>принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів приватного права;</p> <p>2) здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;</p> <p>3) здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні;</p> <p>4) здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів;</p> <p>5) здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності;</p> <p>6) здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнта;</p> <p>7) здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.</p> <p><i>- додатково для освітньо-наукової програми:</i></p> <p>8) здатність застосовувати сучасні методології науково-правових досліджень та застосовувати спеціальні методи у приватно-правових галузях юридичної науки;</p> <p>9) здатність аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень, враховуючи використання міждисциплінарних та порівняльно-правових підходів;</p> <p>10) здатність використовувати наукові теорії та концепції, а також набуті практичні знання при проведенні наукових досліджень;</p> <p>11) здатність брати продуктивну участь у науковому співробітництві як на національному, так і міжнародному рівнях.</p> <p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - джерела правового регулювання порядку здійснення і захисту прав учасників (акціонерів) господарських товариств; - особливості здійснення звичайних (ординарних) та виняткових (ексклюзивних) корпоративних прав; - умови, підстави та способи захисту прав учасників (акціонерів) господарських товариств; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно застосовувати законодавство, що регулює здійснення і захисту прав учасників (акціонерів) господарських товариств; - складати проекти локальних правових актів господарських товариств, а також окремих процесуальних документів; - аналізувати практичні казуси; - знати судову практику вирішення спорів щодо захисту прав учасників (акціонерів) господарських товариств.
Ключові слова	Корпоративні права, господарські товариства, учасник, акціонер, здійснення, захист.
Формат курсу	Очний /заочний
	Проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого

	розуміння тем.
Теми	<p>ТЕМА 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ.</p> <p>ТЕМА 2. ЗАСАДИ, МЕЖІ ТА СПОСОБИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ.</p> <p>ТЕМА 3. ЗДІЙСНЕННЯ ЗВИЧАЙНИХ (ОРДИНАРНИХ) ПРАВ АКЦІОНЕРІВ.</p> <p>ТЕМА 4. ЗДІЙСНЕННЯ ВИНЯТКОВИХ (ЕКСКЛЮЗИВНИХ) ПРАВ АКЦІОНЕРІВ.</p> <p>ТЕМА 5. ЗДІЙСНЕННЯ ЗВИЧАЙНИХ ТА ВИНЯТКОВИХ ПРАВ УЧАСНИКІВ ТОВАРИСТВ З ОБМЕЖЕНОЮ (ДОДАТКОВОЮ) ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ.</p> <p>ТЕМА 6. ЗАХИСТ ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ: ФОРМИ, УМОВИ ТА СПОСОБИ.</p> <p>ТЕМА 7. ЗАХИСТ ЗВИЧАЙНИХ (ОРДИНАРНИХ) ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ.</p> <p>ТЕМА 8. ЗАХИСТ ВИНЯТКОВИХ (ЕКСКЛЮЗИВНИХ) ПРАВ УЧАСНИКІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ.</p>
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру/року письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з цивільно-правових дисциплін, достатніх для сприйняття категоріального апарату сфери корпоративних відносин, розуміння джерел права, які регулюють питання здійснення і захисту прав учасників господарських товариств.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти, спільні розробки, тьюторство* , навчальні спільноти і т. д.) проектно-орієнтоване навчання, дискусія</p> <p>*Завдання тьютора – побудова освітнього простору як простору прояву пізнавальних ініціатив та інтересів студентів і створення індивідуальної освітньої траєкторії. Тьютор встановлює зі студентами партнерські стосунки, забезпечуючи психологічну підтримку під час навчання, організовує їх освітню діяльність, представляє академічні інтереси студентів на факультеті. Тьюторський супровід, націлений на реалізацію принципу індивідуалізації в освіті, сприяє найбільш повному розкриттю особистісного потенціалу студента за умови встановлення суб'єктних відносин, в яких кожна сторона бере на себе відповідальність за свій вибір.</p>
Необхідне обладнання	Із урахуванням особливостей навчальної дисципліни. Вивчення курсу може не потребувати використання програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо : 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50

<p>навчальної діяльності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Академічна добросовісність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недобросовісності. Виявлення ознак академічної недобросовісності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної добросовісності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<p>civil.law.procedure@gmail.com</p>